

ความเข้มแข็งในการมองโลกของวัยรุ่นในเขต 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
ของประเทศไทย

ธิดารัตน์ หวังสวัสดิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก

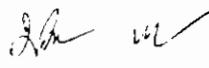
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

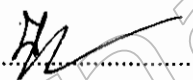
กันยายน 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ธีธารัตน์ หวังสวัสดิ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

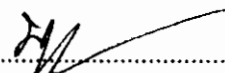

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนิรัตน์ ภาครูป)

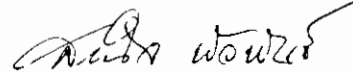

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

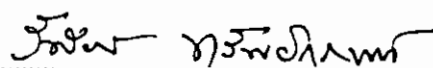

.....ประธาน
(ดร.สมใจ นกดี)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนิรัตน์ ภาครูป)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายใจ พัวพันธ์)

คณะพยาบาลศาสตร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทรัพย์กรานนท์)

วันที่ 16 เดือน กันยายน พ.ศ. 2553

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ระดับบัณฑิตศึกษาจาก

มหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำปีภาคต้น ปีการศึกษา 2553

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. มณีรัตน์ ภาณุป
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ รองศาสตราจารย์ ดร. นุจรี ไชยมงคล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้
คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและ
เอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ
โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ และให้
คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ รวมทั้ง น.ท. นฤมิตร สุขสมิต จ.ส.ต.อิสริยะ
บาโงस्ता และปลัดวงเนตร เอียดสุข ซึ่งได้ให้ความอนุเคราะห์ด้านข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ ตลอดจน
คำแนะนำในการเดินทางเข้าพื้นที่ นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จากเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และวัยรุ่นในพื้นที่อำเภอเมืองของจังหวัดยะลา ปัตตานี และ
นราธิวาส ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์
ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ ส่วนหนึ่งได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยบูรพา จึง
ขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยบูรพา มา ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบคุณ คุณพ่อวิเชียร คุณแม่พร หวังสวัสดิ์ พี่เอ พี่แอน และหลานรักทั้งสองคน
ที่มอบกำลังใจมาให้เสมอ และขอขอบคุณพี่เอกที่คอยดูแลและให้การสนับสนุนผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา
คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นกตัญญูยกเวทิดาแด่
บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา
และประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านานนี้

ธิดารัตน์ หวังสวัสดิ์

51910346: สาขาวิชา: การพยาบาลเด็ก; พย.ม. (การพยาบาลเด็ก)

คำสำคัญ: วัยรุ่น/ ความเข้มแข็งในการมองโลก

ธิดารัตน์ หวังสวัสดิ์: ความเข้มแข็งในการมองโลกของวัยรุ่นในเขต 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ของประเทศไทย (SENSE OF COHERENCE OF ADOLESCENTS IN THE THREE PROVINCES ALONG SOUTHERN BORDER OF THAILAND) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: มณีนันท์ ภาณุรูป, ปช.ด., นุจรีย์ ไชยมงคล, Ph.D. 103 หน้า ปี พ.ศ. 2553.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความเข้มแข็งในการมองโลก ของวัยรุ่นในเขต 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาเป็นวัยรุ่นในเขตอำเภอเมืองจังหวัดยะลา ปีคตานิ และนราธิวาส จำนวน 400 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป และแบบสอบถามความเข้มแข็งในการมองโลก จำนวน 36 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค (α) เท่ากับ .84 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พิสัย และเปรียบเทียบด้วยการทดสอบสถิติที่แบบอิสระ และวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 15.66 ปี มีคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลกค่อนข้างต่ำ ผลการเปรียบเทียบความเข้มแข็งในการมองโลกของวัยรุ่น พบว่า

1. วัยรุ่นที่มีอายุน้อยกว่า 15 ปี มีความเข้มแข็งในการมองโลก ต่ำกว่าวัยรุ่นที่มีอายุเท่ากับหรือมากกว่า 15 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. วัยรุ่นที่มีรายได้ของครอบครัวน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท/เดือน มีเข้มแข็งในการมองโลก ต่ำกว่าวัยรุ่นที่มีรายได้ของครอบครัวมากกว่า 10,000 บาท/เดือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. วัยรุ่นที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากสื่อและผู้เกี่ยวข้อง มีความเข้มแข็งในการมองโลก สูงกว่าวัยรุ่นที่ประสบเหตุการณ์ด้วยตนเอง/ญาติพี่น้อง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. วัยรุ่นที่ไม่ได้รับการสนับสนุนทางสังคม มีความเข้มแข็งในการมองโลกโดยรวม สูงกว่าวัยรุ่นที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พยาบาลควรร่วมกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งในการมองโลกของวัยรุ่น โดยเฉพาะวัยรุ่นที่มีอายุน้อยกว่า 15 ปี มีรายได้ของครอบครัวน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท/เดือน และประสบเหตุการณ์รุนแรงด้วยตนเองหรือญาติพี่น้อง ในด้านการวิจัยควรมีการศึกษาวิจัยตัวแปรอื่น ๆ ทางด้านจิตใจที่มีความเกี่ยวข้องกับความเข้มแข็งในการมองโลก และศึกษาความเข้มแข็งในการมองโลกของวัยรุ่นในเขตอำเภออื่น ๆ นอกเหนือจากเขตอำเภอเมือง

51910346: MAJOR; PEDIATRIC NURSING; M.N.S. (PEDIATRIC NURSE)

KEYWORDS: ADOLESCENTS/ SENSE OF COHERENCE

TIDARAT WANGSAWAT: SENSE OF COHERENCE OF ADOLESCENTS IN THE THREE PROVINCES ALONG SOUTHERN BORDER OF THAILAND. ADVISORY COMMITTEE: MANEERAT PHAKTOOP, Ph.D., NUJJAREE CHAIMONGKOL, Ph.D.

103 P. 2009

The purpose of this research was to study the sense of coherence of adolescents in the three provinces along southern border of Thailand. The subjects were adolescents in Muang District of Yala, Pattani and Narathiwat provinces. Multi – stage random sampling was used to select 400 adolescents. The research material consisted of a set of questionnaire including the general data and the sense of coherence scale. The coefficient of reliability of the questionnaire was .84. Data were analyzed by descriptive statistics, independent t – test and one – way ANOVA.

The mean age of adolescents was 15.66 years. The score of the sense of coherence of adolescents was rather high. Based on the analyses of data, the study revealed that:

1. Adolescents with < 15 years old had significantly lower average score of the sense of coherence than the ones with ≥ 15 years old.
2. Adolescents with household income $\leq 10,000$ B/M had significantly lower average score of the sense of coherence than the ones with $> 10,000$ B/M.
3. Adolescents who perceived information had significantly higher average score of the sense of coherence than the adolescents victims in the unrest situation.
4. Adolescents with no social support had significantly higher average score of the sense of coherence than the adolescents with social support.

It is recommendation that nursing practice should promote adolescents improving their sense of coherence in adolescents with < 15 years old, household income $\leq 10,000$ B/M and victims in the unrest situation. Researcher should study the factor of psychology related to the sense of coherence and study the sense of coherence of adolescents in another district.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
คำถามการวิจัย.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
ความหมายของวัยรุ่น	8
พัฒนาการของวัยรุ่น.....	9
ผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	12
แนวทางการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบ ในเขตพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	14
ความหมายของความเข้มแข็งในการมองโลก.....	16
แนวคิดความเข้มแข็งในการมองโลก	17
องค์ประกอบของความเข้มแข็งในการมองโลก	22
ปัจจัยที่มีผลต่อความเข้มแข็งในการมองโลก	25
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
รูปแบบการวิจัย	33
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	36
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง	37
ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	38
4 ผลการวิจัย.....	39
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	40
ส่วนที่ 2 ความเข้มแข็งในการมองโลกของกลุ่มตัวอย่าง	42
ส่วนที่ 3 เปรียบเทียบความเข้มแข็งในการมองโลกโดยรวมและรายด้าน ของกลุ่มตัวอย่างตามลักษณะทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครอบครัว ลักษณะครอบครัว รายได้ของ ครอบครัว การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและประสบเหตุการณ์ การได้รับการสนับสนุน ทางสังคม และจังหวัดที่อยู่อาศัย	47
5 การอภิปรายและสรุปผล.....	55
อภิปรายผล.....	58
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	65
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยขั้นต่อไป.....	65
บรรณานุกรม.....	67
ภาคผนวก	75
ภาคผนวก ก.....	76
ภาคผนวก ข.....	83
ภาคผนวก ค.....	85
ภาคผนวก ง	91
ภาคผนวก จ.....	98
ประวัติย่อของผู้วิจัย	103

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทั้ง 3 ของความเข้มแข็งในการมองโลก	23
2	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัย ของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	41
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัย ของคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลก ของกลุ่มตัวอย่างโดยรวมและรายด้าน	44
4	ค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลก ด้านความสามารถในการทำความเข้าใจ รายข้อ	45
5	ค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลก ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ รายข้อ	46
6	ค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความเข้มแข็งในการมองโลก ด้านความสามารถในการให้ความหมาย รายข้อ	47
7	วิเคราะห์สถิติที (t - test) ของความเข้มแข็งในการมองโลกโดยรวม แยกตามอายุ รายได้ของครอบครัว การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและประสบเหตุการณ์ และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม	49
8	วิเคราะห์สถิติที (t - test) ของความเข้มแข็งในการมองโลก ด้านความสามารถในการทำ ความเข้าใจ แยกตามอายุ ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัว และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม	51
9	วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way ANOVA) ของความเข้มแข็งในการมองโลก ด้านความสามารถในการทำความเข้าใจ แยกตามจังหวัดที่อาศัย.....	52
10	วิเคราะห์สถิติที (t - test) ของความเข้มแข็งในการมองโลก ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ แยกตามอายุ รายได้ของครอบครัว การรับรู้ข้อมูลข่าวสารและประสบ เหตุการณ์ และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม	54
11	วิเคราะห์สถิติที (t - test) ของความเข้มแข็งในการมองโลก ด้านความสามารถในการ ให้ความหมาย แยกตามอายุ สถานภาพสมรส รายได้ของครอบครัว และการได้รับการสนับสนุนทางสังคม	55
12	เปรียบเทียบความเข้มแข็งในการมองโลกโดยรวมของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามความต่าง ของข้อมูลทั่วไป โดยใช้สถิติ Independent t-test	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13	เปรียบเทียบความเข้มแข็งในการมองโลกโดยรวม แยกตามจังหวัดที่อยู่อาศัย โดย การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way ANOVA) 91
14	เปรียบเทียบความเข้มแข็งในการมองโลก ด้านความสามารถในการทำความเข้าใจ ของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามความต่างของข้อมูลทั่วไป โดยใช้สถิติ Independent t-test 92
15	เปรียบเทียบความเข้มแข็งในการมองโลก ด้านความสามารถในการทำความเข้าใจ แยกตามจังหวัดที่อยู่อาศัย โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way ANOVA) 93
16	เปรียบเทียบความเข้มแข็งในการมองโลก ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ ของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามความต่างของข้อมูลทั่วไป โดยใช้สถิติ Independent t-test 94
17	เปรียบเทียบความเข้มแข็งในการมองโลก ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ แยกตามจังหวัดที่อยู่อาศัย โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way ANOVA) 95
18	เปรียบเทียบความเข้มแข็งในการมองโลก ด้านความสามารถในการให้ความหมายของ กลุ่มตัวอย่าง แยกตามความต่างของข้อมูลทั่วไป โดยใช้สถิติ Independent t-test 96
19	เปรียบเทียบความเข้มแข็งในการมองโลก ด้านความสามารถในการให้ความหมาย แยกตามจังหวัดที่อยู่อาศัย โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way ANOVA) 97

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 โมเดล Satulogenic	21
2 แผนผังการสุมกลุ่มตัวอย่าง	34